

MUISTIO

LÄNSI- JA KESKI-UUDENMAAN LAPSUUDEN HYVINVOINNIN KEHITTÄMISYKSIKKÖ - HANKE

OSALLISUUDEN JA KASVATUSKUMPPANUUDEN KEHITTÄMISRYHMÄN KOKOUS

Aika: Tiistai 7.10.2008 klo 13 – 15.30

Paikka: Tuusulan sosiaalitoimisto/kokoustila Hyrylä, II krs, os. Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula

Jäsenet:

Raija Ranta-Porkka, va. liikuntatoimenjohtaja, Vihti	puheenjohtaja	PAIKALLA
Marika Niittymäki, päiväkodin johtaja, Kerava	varapuheenjohtaja	PAIKALLA
Krista Rastas, projektityöntekijä, terveydenhoitaja, Tuusula	sihteeri	PAIKALLA
Heidi Gerdt, erikoissuunnittelija, ARVO		PAIKALLA
Mea Hannila – Niemelä, ehkäisevä päihdetyöntekijä, Mäntsälä		PAIKALLA
Merja Hukkanen, nuorisotoimenpäällikkö, Lohja		PAIKALLA
Hanna Huttunen, perhekeskustyöntekijä, Raasepori		PAIKALLA
Minna Kämäräinen, kiertävä erityislastentarhanopettaja, Siuntio		PAIKALLA
Marianna Kokko, projektikoordinaattori, ARVO		PAIKALLA
Tarja Kotamäki, päivähoidon koordinaattori, Kirkkonummi		PAIKALLA
Erja Paasivirta, johtava perhetyöntekijä, Nurmijärvi		PAIKALLA
Aini Ronkainen, lehtori, Metropolia Ammattikorkeakoulu		PAIKALLA
Marianne Siren, erityispäivähoidon päällikkö, alue-esimies, Hyvinkää		PAIKALLA
Anna-Liisa Vainio, päiväkodin johtaja, Järvenpää		PAIKALLA
Nina Virtanen, perhetyöntekijä, Raasepori		PAIKALLA
Anja Sario, toimintaterapian lehtori, Metropolia Ammattikorkeakoulu		PAIKALLA

Varajäsenet:

Merja Inkeroinen, projektikoordinaattori, Lohja
 Heli Leino, päivähoidon ohjaaja, Kerava
 Satu Nerg-Öhman, erityispäivähoidon koordinaattori, Kirkkonummi
 Maj-Britt Malmén, terveydenhoitaja, Raasepori
 Marjaana Nikula, lastentarhanopettaja, Järvenpää
 Helena Palola, konsultoiva erityislastentarhanopettaja, Tuusula
 Johanna Sandström, päiväkodin johtaja, Vihti
 Eila Seuri, koulukuraattori, Nurmijärvi
 Karoliina Sipilä, erityisnuoriso-ohjaaja, Mäntsälä
 Anu Vesiluoma, varhaiskasvatuspäällikkö, Siuntio

1. Kokouksen avaus ja uusien jäsenten esittely

2. Itsearviointin reflektointi

- Sosiaalitaloudessa on itsearviointin koonneista tehty yhteenvetoja ja johtopäätöksiä.
 - Hankkeessa on mentävä eteenpäin, sillä aikaa on jäljellä 1 vuosi
 - Hyvien käytänteiden määrittely
 - Vastuu tiedonkulusta ja asioiden eteenpäin viemisestä on kunnilla. On tehtävä suunnitelma tiedonkulusta ja sitä tarkistettava säännöllisesti.
 - Rajaukset: aika, resurssit, konkreettiset asiat
- Todettiin, että on menty eteenpäin, mutta jokaisen jäsenen on oltava aktiivinen ja oma rooli omassa kunnassa tärkeä
- Heidi esitteli, miten tavoitteet ovat täsmentyneet koko hankkeessa. Tämä kehittämistyöryhmän tavoitteet asettuvat sisältöjen ja toimintatapojen yhdenmukaistamiseen ja kehittämiseen → Miten eri kehittämistyöryhmien tavoitteet liittyvät toinen toisiinsa, esimerkiksi tarve sallasapitovelvollisuuteen liittyvästä koulutuksesta on noussut useammassa kehittämistyöryhmässä

3. Tavoitteet menetelmiksi

• Perhekeskustoiminnan suunnitelma, jota esittelee Mia Montonen / FSKC

- Perhekeskus, mitä tarkoittaa
 - Millä tavoitellaan eli perhekeskusprosessit
 - Pitkän tähtäimen tulokset
 - Yhteistyösopimukset, yhteiset työtilat
 - Osana psykososiaalisia palveluja; matalampi kynnyks, huolen puheeksiotto, ennaltaehkäisevä työ
 - Osallisuus; perheet mukaan suunnitteluun (esim. BIKVA), "palaverit", foorumit, huomioidaan perheiden tarpeet ja toiveet
- Kehittämistyöryhmän näkemykset perhekeskuksesta; lähtökohdat erilaiset esim.
 - Tuusulassa perhekeskustoimintaa kehitetty vuodesta 2005 saakka; eri perhekeskusajattelun elementtejä: matalan kynnyksen paikka perheille tavata toisia perheitä ja eri yksiköiden työntekijöitä (sosiaalisten verkostojen vahvistaminen sekä tietoa ja asiantuntijapalveluita helposti tarjolla; ennakoiva tuki ja varhainen puuttuminen), vaihtoehto kunnalliselle päivähoitolle, erilaista toimintaa perheille (esim. laajennettu perhevalmennus, muu ryhmätoiminta), verkostotyön kehittäminen nyt ajankohtaista; haetaan rakenteita moniammatilliseen perhetyöhön yli hallintorajojen
 - Hyvinkäällä lähtenyt liikkeelle varhaiskasvatuspalveluiden hankkeesta, jossa alkuun työn kehittämisen kohteena mm. tilapäishoito ja unikoulu. Tämän jälkeen järjestetty avointa toimintaa kolmikantayhteistyöllä (varhaiskasv.palv., neuvola, sos.toimi), ollut 2 työntekijää, nyt tarkoituksena muiden toimijoiden, erityisesti nuorisupuolen aktivointi.
 - Vihdissä lähipalvelut on koottu samaan fyysiseen (perhekeskus)rakennukseen palvelukeskusidealla; toimintamalleja haetaan
 - Raaseporissa perhekeskus sisältää perhetyötä, perhevalmennuksen koordinoitua, perhepaikka. Yhteistyötä tehdään eri tahojen kanssa. Resurssikysymykset; vaatii

enemmän yhteistyötä. Tarvetta miettiä, mistä asiakkaat hyötyvät eniten. Ajatusta on, rakenne epäselvä.

- Kehittämistyöryhmän yhteinen näkemys perhekeskuksesta?
- Hyvä käytäntö kuvauksia/malleja kaivataan
- Kuntiin (kuntatyöryhmiin) lähdössä piakkoin kirje, jossa tiedustellaan mihin ARVO-hankkeen tavoitteisiin kunnat sitoutuvat. Kunnista vastausta odotetaan marraskuun loppuun mennessä. Niiden kuntien osalta, joissa sitoudutaan perhekeskustoiminnan kehittämiseen, viedään tieto edelleen Mia Montoselle, jonka pohjalta voidaan suunnitella yhteistyö eri kuntien ja Mian välillä. → Tässä olennaista, että tieto kehittämistyöryhmistä ja niiden keskusteluista kulkee kehittämistyöryhmän jäsenten kautta kuntatyöryhmiin.

➤ **Vertaisryhmäohjaajakoulutuksen tilanne**

- Tavoitteet menetelmiksi -koulutus, kouluttajina Saana Manninen ja Anni Mäkinen Lapaset perheverkosto
- 2 x 5 päivän mittainen koulutusprosessi
- 1 Länsi-Uudellamaalla, 1 Keski-Uudellamaalla
- 20 hlöä/koulutusprosessi = yht. 40 hlöä
- toteutus 1/09 - 5/09
- todistus suomenkielellä, mutta oppimistehtävien teko ja palautus mahd. sekä suomeksi että ruotsiksi
- Harkittava tarkoin, ketkä hyötyvät eniten (kallis, vie n. ½ koulutusrahoista)

• **Moniammatillisen kasvatuskumppanuus- ajattelun vahvistaminen**

➤ **Yhteistyö Marjatta Kekkonen / STAKES**

- 4 3 tunnin mittaista luentoja
- 2 Länsi-Uudellamaalla, 2 Keski-Uudellamaalla
- 150 hlöä/luento = 600 hlöä
- toteutus 12/08 - 1/09
- ruotsinkielisten huomiointi: yritetään järjestää yksi identtinen ruotsinkiel. koulutuspäivä koko hankealueelle

Marjatta Kekkonen lähtökohdiltaan varhaiskasvatuksen puolelta → kysymys työryhmälle: *Millaisia tarpeita koulutuksen moniammatillisuuden suhteen?*

- kasvatuskumppanuuskäsite muiden (kuin varhaiskasvatuksen) osalta
- kumppanuusajattelu, kaikessa työssä (tästä mm. Davis Hilton: Miten tukea sairaan tai vammaisen lapsen vanhempia?) korostetaan kumppanuutta (jotta kaikki tuntee itselleen tärkeäksi), dialogisuus
- perusteoria lähtökohdaksi
- Osallisuus/erilaiset termistöt; tulee eri kanavilta, muttei ole kenenkään "omaisuutta" (lapsi on subjekti, ei objekti, vapaaehtoisuuteen perustuvaa asiakkaan osalta)
- Otsikoidaan OSALLISUUS JA KUMPPANUUS
→ Heidi vie viestiä Marjatta Kokkoselle ja Marjatta on mukana seuraavassa kokouksessa

Määritelmä:

”Kasvatuskumppanuudella tarkoitetaan vanhempien ja huoltajien sekä kasvu-ympäristön toimijoiden tietoista sitoutumista vuoropuheluun ja yhdessä toimimiseen lapsen parhaaksi painottaen lapsen omaa osallisuutta”

- **Lapsen, nuoren ja vanhempien osallisuuden hyvät käytännöt**

- **Hyvien käytäntöjen oppimisverkostot / STAKES**

Stakes tukee ja edesauttaa hyvien käytäntöjen tunnistamista, arviointia, kuvaamista ja soveltamista sosiaali- ja terveysalan yhteisöissä. Työskentely tapahtuu alueellisten oppimisverkostojen kautta. Toiminta pohjautuu Hyvät käytännöt ohjelmaan 2004-2007) jonka tarkoituksena oli kehittää pysyvä rakenne sosiaalityötä ja sosiaalipalveluja koskevan tiedon kokoamiselle ja levittämiseksi. Vuoden 2008 alusta toiminta on laajentunut ja koskee nyt sosiaalialan lisäksi myös terveysalaa.

(<http://www.sosiaaliportti.fi/fi-fi/hyvakaytanto/toiminta/#oppimisverkostot>)

- Kuinka usein? Miten? Ei vielä tiedossa
- Kehittäjäkoordinaattori, eli kunnan työntekijöille kohdennettu

4. Oppilaitosyhteistyö: aihevälityksen tilanne

- vielä on vapaita aiheita, osaan on saatu tekijöitä
- uusia aiheita voi edelleen tarjota; nyt viety 3 ammattikorkeakouluun ja Tampereen yliopistoon
- ARVO:n työntekijät hyvä väylä mennä tässä asiassa eteenpäin
- Yhteys suoraan nimettyyn vastuuhenkilöön
- nyt aloitettu opinnäytetyöt valmiita marraskuussa -09, tarv. aikaisemminkin, tuloksia joka tapauksessa tiedossa jo alkusyksystä
- opinnäyteseminaareihin kutsuttu myös työelämää mukaan

5. Katsaus kuntien hankkeisiin ja projekteihin

6. Muut asiat

- 13.11.2008 klo 9.30-16.00 ARVO-hankkeen väliseminaari Järvenpää-talossa. Kutsu tulee kaikille ensi viikolla. Väliseminaarissa mukana Markku Rimpelä, lasten ja nuorten palvelujen tilaajapäällikkö Hämeenlinnasta aiheena Lapsi palvelutuotannon keskiössä, sosiaalipsykologin prof. Anja Riitta Lahikainen Tampereen yo:sta aiheena Lasten subjektiivisen hyvinvoinnin arvioinnista tutkimuksen valossa, Arvon toimijaverkosto sekä kaikkien sisältöryhmien puheenjohtajat esittäytyvät lyhyesti.

Jakelu:

Kehittämisyhmän jäsenet

Tiedoksi kehittämissyhmän varajäsenille

Hankkeen www-sivut